

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobkyně: M. A.**, zastoupena JUDr. Petrem Práglem, advokátem, se sídlem Dlouhá 5, Ústí nad Labem, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 14 Az 168/2003 - 24 ze dne 6. 1. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

III. Odměna ustanoveného advokáta JUDr. Petra Prágla, se sídlem Dlouhá 5, Ústí nad Labem, **se určuje** částkou 1075 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného č. j. OAM - 6758/VL - 10 - ZA04 - 2001 ze dne 11. 10. 2001 byla žalobkyni (dále jen „stěžovatelka“) její žádost o azyl zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že stěžovatelka opustila Rumunsko výhradně z ekonomických důvodů a o azyl v České republice požádala, neboť si chtěla legalizovat pobyt. Z obsahu informací, které žalovaný pro posouzení v Rumunsku shromáždil, vyplývá, že tuto zemi lze ve stěžovatelčině případě považovat za bezpečnou zemi původu. Žalovaný tak na základě stěžovatelčiných výpovědí shledal naplnění podmínek § 16 odst. 1

písm. e) zákona o azylu a její žádost o azyl zamítl jako zjevně nedůvodnou. Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka rozklad, který žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 22. 5. 2003, č. j. OAM - 91/AŘ - 2002. Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka v zákonné lhůtě žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, v níž namítala porušení jednotlivých ustanovení zákona č. 71/1967 Sb. o správním řízení (dále jen „správní řád“), určujících povinnosti žalovaného v průběhu správního řízení. Uvedená pochybení však nijak blíže nespecifikovala.

Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem blíže označeným v záhlaví byla žaloba stěžovatelky zamítnuta. V odůvodnění krajský soud uvedl, že skutková zjištění, z nichž vycházelo rozhodnutí žalovaného, byla dostatečná, a závěry vyjádřené v napadeném rozhodnutí jsou v souladu se zákonem. Žalovaný se dle názoru krajského soudu dostatečně vypořádal se zjištěním, zda ve stěžovatelčině případě byly splněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 – § 14 zákona o azylu. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka v žalobě neuvedla žádné konkrétní důvody, v nichž spatřovala nezákonnost napadeného rozhodnutí, přezkoumal soud toto rozhodnutí pouze v obecné rovině a neshledal důvody pro jeho zrušení.

Včas podanou kasační stížností se stěžovatelka domáhá zrušení rozsudku krajského soudu a žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Konkrétně namítá kasační důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), které spatřuje v nesprávném posouzení splnění podmínek pro udělení azylu dle § 12 a § 14 zákona o azylu. Ona sama sice nebyla v Rumunsku trestně stíhána, ale s ohledem na svoji otevřenou kritiku nemohla sehnat žádné zaměstnání a dostala se až na úroveň životní nouze. Byla proto nucena svou vlast opustit. Má rovněž zdravotní problémy. Podáním ze dne 20. 2. 2006 stěžovatelka upozorňuje na možnost, že v řízení před krajským soudem nemusely být splněny podmínky pro postup podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť si není vědoma toho, že by od soudu obdržela výzvu, aby se vyjádřila k případnému rozhodnutí bez nařízení jednání.

Žalovaný se k obsahu kasační stížnosti vzhledem k jejímu obsahu nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu podání lze dovodit, že stěžovatelka namítá kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud předesílá, že z obsahu soudního spisu je zřejmé, že krajský soud přistoupil k přezkumu stěžovatelkou napadeného rozhodnutí, přičemž žalobu a v ní uvedené žalobní body vzal v úvahu s nejvyšší možnou mírou tolerance. Žalobní body v žalobě uvedené jsou totiž pouze obecné a nekonkrétní.

Pokud jde o námitku směřující do kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., pak Nejvyšší správní soud předesílá, že nesprávným posouzením právní otázky je omyl soudu při aplikaci právní normy na zjištěný skutkový stav, přitom o mylnou aplikaci

právní normy by šlo tehdy, pokud by soud na zjištěný skutkový stav použil jiný právní předpis, než který měl správně použít, nebo jinou právní normu (jiné konkrétní pravidlo) jinak správně použitého právního předpisu, než kterou měl za daného skutkového stavu správně použít, anebo pokud by aplikoval správný právní předpis (správnou právní normu), ale dopustil by se nesprávnosti při výkladu. Pokud krajský soud opřel zamítnutí stěžovatelčiny žaloby o to, že stěžovatelka v průběhu řízení před žalovaným neuvedla žádné skutečnosti, jež by nasvědčovaly tomu, že by v zemi svého původu byla vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, či se takového pronásledování opodstatněně obávala, použil správný právní předpis a správnou právní normu a nesprávnosti se nedopustil ani při interpretaci. V průběhu řízení před žalovaným stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, jež by bylo možné považovat za uplatňování politických práv, a které by tudíž zakládaly opodstatněnou obavu z ohrožení života nebo svobody. Důvodem pro takové obavy nejsou ani obecně tíživá a nepříznivá situace většiny obyvatel dané země ani ekonomické potíže, které jako jediné stěžovatelka ke své žádosti o azyl uvedla. Krajský soud tedy konstatací tohoto závěru při posuzování právní otázky důvodů pro udělení azylu nepochybil.

Pochybení se krajský soud nedopustil ani ve vztahu k posouzení důvodů pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že ustanovení § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je „případ zvláštního zřetele hodný“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „lze udělit humanitární azyl“ přestavuje správní uvážení (publikováno pod č. 375/2004 Sb. NSS). Překročení mezí správního uvážení žalovaným zdejší soud v daném případě neshledal.

Institut humanitárního azylu, jak je upraven § 14 zákona o azylu, poskytuje správnímu orgánu možnost nad rámec obvyklých standardů uprchlického práva udělit azyl i osobám, které jinak nesplňují podmínky pro udělení azylu. Nemůže však být prostředkem, s jehož pomocí by žadatelé o azyl, kteří nesplňují podmínky § 12 a § 13 zákona o azylu, zcela abstraktně zpochybňovali závěry správního orgánu. Za okolnosti hodné zvláštního zřetele tak není možné považovat jakékoli obtíže, kterým je nucen uprchlík ve své vlasti čelit, ale pouze okolnosti zvláště tíživé, jejichž dopad na život dotyčné osoby je zcela zásadní. Míra volnosti správního uvážení správního orgánu je pak omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu. Aplikuje-li soud výše řečené na konkrétní situaci stěžovatelky, dospívá k závěru, že v těch limitech, kde soudní přezkum neudělení humanitárního azylu proveden být měl, byl krajským soudem proveden řádně a v přiměřeném rozsahu.

Stěžovatelčiny námitky ohledně porušení správního řádu žalovaným v řízení o udělení azylu, lze podřadit pod důvody kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b), podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by skutková podstata, z níž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu. Naopak je toho názoru, že zjištění učiněná žalovaným vycházejí zejména ze skutečností, které sdělila sama

stěžovatelka. Nebylo rovněž zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a nelze ani dovodit, že by napadené rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Správní orgán musí umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, avšak není jeho úkolem předestírat důvody, pro které je azyl obvykle poskytován. Tímto způsobem žalovaný v případě stěžovatelky postupoval, přičemž ze spisu není patrno, a stěžovatelka to ani netvrdí, že by byla jakýmkoliv způsobem v průběhu řízení o udělení azylu omezována při sdělení důvodů azylu, jež sama uplatňovala. Tato námitka tedy není důvodnou.

Nejvyšší správní soud se rovněž zabýval stěžovatelčinou námitkou ohledně možné absence jejího souhlasu s projednáním věci bez nařízení jednání. Z obsahu soudního spisu (č. l. 22) je zřejmé, že stěžovatelce bylo dne 5. 9. 2003 doručeno procesní poučení, včetně žádosti o vyjádření k případnému projednání věci bez nařízení jednání. Jelikož výzva obsahuje rovněž poučení ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. a stěžovatelka se v zákonem stanovené lhůtě nevyslovila proti projednání věci bez nařízení jednání, Nejvyšší správní soud ani v tomto ohledu pochybení krajského soudu neshledal.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatelka, která neměla v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odměna právnímu zástupci stěžovatelky, který jí byl ustanoven k její žádosti usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 11. 2005, č. j. 14 Az 168/2003 - 68, byla stanovena za jeden úkon právní služby spočívající v doplnění kasační stížnosti podaném 20. 2. 2006 na základě § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve výši 1000 Kč. Výše hotových výdajů byla stanovena podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu taktéž za jeden úkon právní služby ve výši 75 Kč. Celkem tedy 1075 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. března 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu